

Arkivnr: 2017/732-13

Saksbehandlar: Merethe Helland Nordnæs

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Valnemnda		13.06.2017
Fylkestinget		13.06.2017

Søknad om permisjon frå politiske verv i Hordaland fylkeskommune

Samandrag

Representanten, Elise Loftheim, har teke til i eit vikariat for Røde Kors i Oslo og bur i Oslo. Vikariatet gjeld frå 21.03.2017 og ut august månad 2017. Ho søker difor om permisjon frå politiske verv i Hordaland fylkeskommune. Ho er folkevald for partiet Høyre.

Fylkesrådmannen rår til at representanten får fritak frå politiske verv i Hordaland fylkeskommune i den tida ho har eit vikariat i Røde Kors, t.o.m. august 2017.

Forslag til innstilling

1. Elise Loftheim får permisjon frå verv som varamedlem til fylkestinget, varamedlem i utval for opplæring og helse og varamedlem i Hordaland fagskulestyre, ut august månad 2017
2. For den tida Elise Loftheim har permisjon gjer fylkestinget slike val:
 - a) Varamedlem til utval for opplæring og helse:
 - b) Varamedlem til Hordaland fagskulestyre:

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Ingrid Kristine Holm Svendsen
fylkesdirektør økonomi og organisasjon

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 28.04.2017

Representanten Elise Loftheim har i E-post av 21.03.2017 søkt om permisjon frå fylkeskommune verv. Ho skriv:

«Jeg, Elise Loftheim, er folkevalgt i Hordaland for Høyre og søker med dette om permisjon. Jeg har akkurat fått et vikariat for Røde Kors i Oslo og flyttet til andre siden av fjellet for et par dager siden. Perioden det gjelder er fra d.d. og ut august 2017.»

Loftheim har i e-mail av 15.05.17 opplyst at ho bur i Oslo.

Elise Loftheim har fylgjande verv i Hordaland fylkeskommune:

Varamedlem til Hordaland fylkesting.
Varamedlem til utval for Opplæring og helse.
Varamedlem, Hordaland fagskulestyre.

Rettsleg grunnlag:

Fritak frå teneste i verv på grunnlag av søknad er regulert i kommunelova § 15 nr. 2 som lyder:

«2. Kommunestyret og fylkestinget kan etter søknad frita, for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjømte sine plikter i vervet.»

Om korleis denne regelen er å forstå, går det fram i kommentarene til kommunelova (Overå/Bernt, Kommuneloven med kommentarer):

«Fritak er betinget av at vedkommande «ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjømte sine plikter i vervet». Fritaksgrunn vil i første rekke være at søkerens arbeidsforhold, dårlig helse eller andre velferdseggrunner gjør det ekstra byrdefullt å oppfylle de plikter vervet medfører. Avgjørelsen må nødvendigvis bli temmelig skjønnsmessig. Forhold som politisk motgang, endret politisk oppfatning eller utilfredshet med organets arbeid vil imidlertid etter tradisjonell lære som utgangspunkt ikke kunne kvalifisere til fritak. Men etter at man i loven nå også har tatt inn ordet «belastning» som alternativ til «vanskelighet», kan man ikke helt utelukke slike forhold som fritaksgrunn i situasjoner hvor de har ført til helsemessige eller sosiale belastninger for et medlem, Jf. NOU 1990: 13 s. 185 hvor det blant annet uttales:

«Utvalget vil vise til at det kan være usikkert hvor langt begrepet «uforholdsmessig vanskelighet» rekker og foreslår derfor formuleringen»den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning...» for å klargjøre at det også kan være andre forhold enn de som er nevnt overfor som kan gjøre det svært vanskelig for en representant å fortsette i vervet, og hvor det derfor kan være rimelig å frita vedkommende.»

Vurdering:

Det går fram av kommunelova § 15 nr. 2 at kommunestyret og fylkestinget kan etter søknad frita, for eit kortare tidsrom eller resten av valperioden, den som ikkje uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjømte sine plikter i vervet. Problemstillinga her er om Elise Loftheim kan skjømte sine pliktar som varamedlem for fylkestinget, varamedlem i utval for opplæring og helse og varamedlem for Hordaland fagskulestyre utan uforholdsmessige vanskelegheitlar eller belastningar. Det går fram av både kommunelova og kommentarane til kommunelova, at det skal mykje til for at ein representant skal få fritak frå eit politisk verv. I kommentarane til kommunelova vert det og vist til at «Fritaksgrunn vil i første rekke være at søkerens arbeidsforhold, dårlig helse eller andre velfredsgrunner gjør det ekstra byrdefullt å oppfylle de plikter vervet medfører».

Loftheim arbeidar og bur i Oslo. Loftheim er 4. varamedlem til fylkestinget for Høyre si liste. Ho er fyrste varamedlem på Høgre si liste til utval for opplæring og helse og 3. varamedlem til Hordaland fagskulestyre for Høyre. Det at ho er varamedlem gjer det ikkje vanskelig eller til ein belastning å skjømte sine plikter i vervet. Det er fyrst når nokon av dei faste medlemmane meld forfall til politiske møte og ho vert kalla inn som varamedlem, at det kan bli vanskelig for ho å skjømte sine verv. Sjølv om det skal leggjast til grunn ei streng vurdering for å gje fritak, er det fylkesrådmannen si vurdering at vervet som varamedlem til fylkestinget, utval for opplæring og helse og Hordaland fagskulestyre er vanskeleg å kombinere på ein god

måte i den tida ho arbeider i Oslo og har flytta dit. Fylkesrådmannen rår difor til at det vert gitt permisjon og føretekne suppleringsval.

Det vert søkt om permisjon i tida 21.03.17 og 31.08.17. Dette er ikkje eit langt tidsrom. Det går fram av kommunelova § 15 nr. 2 at kommunestyret og fylkestinget *kan* etter søknad fritta, for eit kortare tidsrom eller lengre tidsrom. Det går fram av juridisk teori, Kommuneloven med kommentarer (Overå og Bernt) og Gyldendal rettsdata, Norsk lovkommentar Note 154, at kva som skal reknast som «eit kortare tidsrom» er det innanfor vide rammer opp til kommunestyret eller fylkestinget å avgjere.

Dersom Loftheim får permisjon frå verva som varamedlem i fylkestinget og politiske utval i Hordaland fylkeskommune, bør det gjerast suppleringsval for den tida ho har permisjon. Kommunelova § 16 som gjeld *Opprykk og nyvalg*, regulerer dette forholdet.

Kommunelova § 16 lyder:

- «1. Har medlemmet forfall til et møte i et folkevalgt organ, innkalles varamedlemmet såvidt mulig i nummerorden de er valgt. Varamedlemmer innkalles fra den gruppe hvor det er forfall.
2. Hvis medlemmet av kommunestyret eller fylkestinget trer endelig ut eller får varig forfall, trer varamedlemmer fra vedkommende gruppe inn i deres sted i den nummerorden de er valgt hvis organet er valgt ved forholdsvalg. Er et kommunestyre valgt ved flertallsvalg, trer varamedlemmet inn i den nummerorden de er valgt.
3. Dersom et medlem av et annet folkevalgt organ enn kommunestyre og fylkesting, kommunestyrekomite` og fylkestingskomite`trer endelig ut, velges nytt medlem, selv om det er valgt varamedlem. Organet skal suppleres fra den samme gruppe som den utredende tilhørte. Viser det seg at denne fremgangsmåten fører til at et kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av medlemmene i organet, skal det så langt det er mulig velges nytt medlem fra det underrepresenterte kjønn.
4. Trer lederen av et folkevalgt organ endelig ut av organet, skal det velges en ny leder.
5. Er antallet varamedlemmer eller en gruppes varamedlemmer til formannskapet, fylkesutvalget eller et annet folkevalgt organ valgt av kommunestyret eller fylkestinget blitt utilstrekkelig, kan kommunestyret eller fylkestinget selv velge ett eller flere faste eller midlertidige varamedlemmer. Suppleringsvalg skal skje fra den gruppen som har et utilstrekkelig antall varamedlemmer. Viser det seg at denne fremgangsmåten fører til at et kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av varamedlemmene til organet eller gruppens varamedlemmer, skal det så langt det er mulig velges nytt varamedlem fra det underrepresenterte kjønn. Myndigheten til å foreta suppleringsvalg til andre organer enn formannskapet eller fylkesutvalget kan delegeres til formannskapet eller fylkesutvalet.
6. Ved suppleringsvalg etter nr. 3 og nr. 5 kan vedkommende gruppe selv utpeke den som skal rykke inn på den ledige plassen. Gruppen underretter deretter kommunestyret eller fylkestinget, som velger vedkommende dersom de lovbestemte vilkår er oppfylt. Tilsvarende gjelder ved suppleringsvalg i henhold til nr. 5 siste punktum.»

Vervet som medlem i fylkestinget vert å fylla etter kommunelova § 16 nr. 5.

Fylkesvalstyret føretek nytt valoppgjjer for å fylla den ledige varamedlemsplassen i fylkestinget når fylkesordførar finn det nødvendig, Jfr. vallova § 14-2 nr. 2.